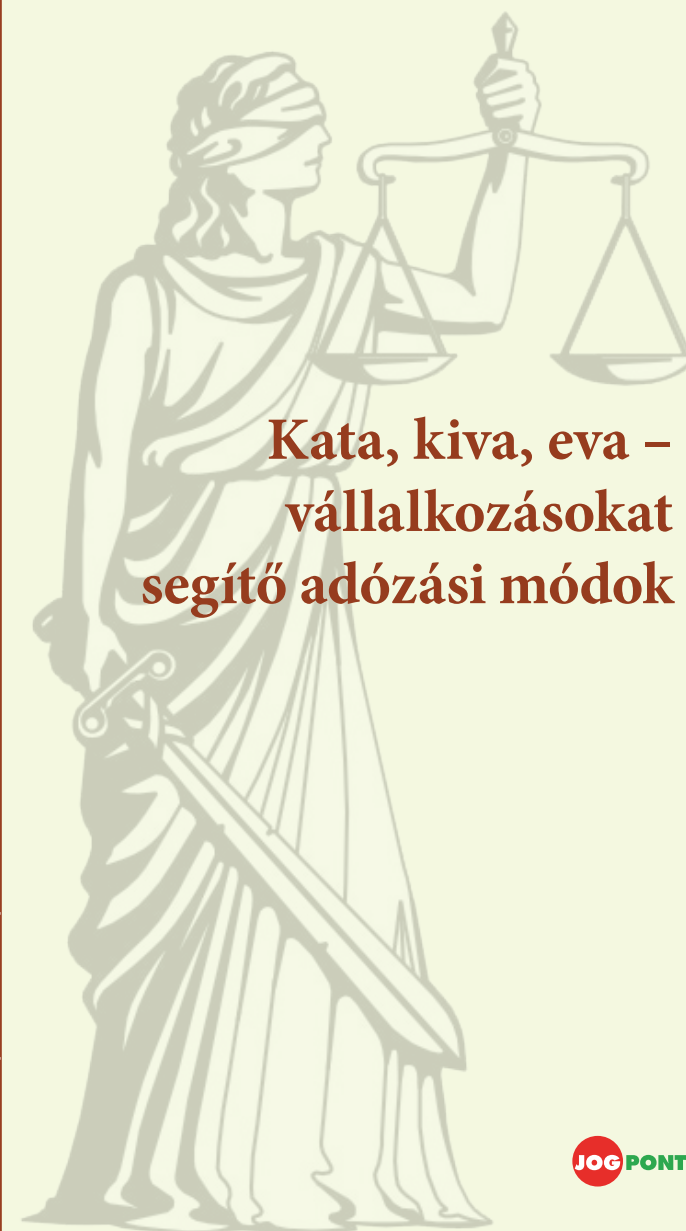

ADÓJOG

Kata, kiva, eva – vállalkozásokat segítő adózási módok

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

**JOGPONTOK
KISKÖNYVTÁR**

JOGPONTOK

Impresszum

Írta: Dr. Turza Istvánné
Lektor: Dr. Tímár Csaba

Felelős kiadó: Munkástanácsok Országos Szövetsége (MOSZ)
Palkovics Imre elnök

Projekt száma: GINOP-5.3.3-15-2015-00001
Dél-Alföldi JOGpontok

Nyomda: Stanctech Kötészeti Kft.
Felelős vezető: Joóné Vass Katalin ügyvezető

2018

**Kata, kiva, eva –
vállalkozásokat segítő
adózási módok**

Dél-Alföldi JOGpontok

Vállalkozási formák és adózási módok

I. A kisvállalkozások fogalma és kritériumai (KKV)

Jelen kiadvány a kisebb vállalkozások által igénybe vehető, kedvezőbb és az általános szabályokhoz képest könnyítéseket tartalmazó, adózási formákat mutatja be. Ezért érdemes tisztázni a vállalkozások méreteinek fogalmi kritériumrendszerét. Az elmúlt években az európai uniós irányelvekkel összhangban a magyar gazdaság egyik fontos fejlesztési iránya volt a kis- és középvállalkozások támogatása, versenyképességük javítása. Ehhez kapcsolódóan az adórendszer is jelentős változásokon ment keresztül. Új, igen kedvező lehetőségek nyíltak meg a kisvállalkozások számára az adózás, a kapcsolódó nyilvántartások és az adminisztráció egyszerűsítése révén. Ezek a kedvező változások egyaránt vonatkoznak a meglévő, valamint az újonnan létrejövő vállalkozásokra.

A kis- és középvállalkozásokról (KKV¹), fejlődésük támogatásáról szóló törvény tartalmazza a mikro-, kis- és középvállalkozások fogalmi meghatározását, a fejlődésük előmozdítását szolgáló állami támogatások összefoglalását.

I./1. Az egyes kisvállalkozási formák

KKV besorolás	Létszám (fő)	és	Éves nettó árbevétel (euró)	vagy	Mérlegfőösszeg (euró)
Közép-vállalkozás	< 250	és	≤ 50.000.000	vagy	≤ 43.000.000
Kisvállalkozás	< 50	és	≤ 10.000.000	vagy	≤ 10.000.000
Mikrovállalkozás	< 10	és	≤ 2.000.000	vagy	≤ 2.000.000

Egyszerűsítve: a megfelelő kategóriába történő besoroláshoz a fenti három gazdasági mutató közül csak kettőnek kell megfelelnie a vállalkozásnak. A foglalkoztatotti létszámra vonatkozó feltételnek mindenképp teljesülnie kell, azonban – tekintettel arra, hogy a feltétel vagylagos – az éves nettó árbevételre vagy a mérlegfőösszegre vonatkozó kritérium közül elegendő, ha csak az egyik teljesül.

I./2. Egyéni és társas vállalkozások

A vállalkozás működését, fejlődési lehetőségeit figyelembe véve nagyon fontos, hogy milyen szervezeti formában működik, s a szervezeti forma mennyire igazodik a végzett tevékenységhez.

1 A kis- és középvállalkozásokról (KKV), fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény

A vállalkozási formák elkülönülnek aszerint, hogy vállalkozóról vagy vállalkozásról van szó, így megkülönböztetnek az adójogszabályok is:

- egyéni vállalkozókat,
- társas vállalkozásokat.

Amennyiben a vállalkozni kívánó úgy dönt, hogy nem a társas vállalkozások valamely formáját választja, dönthet úgy, hogy egyéni vállalkozó lesz. Az egyéni vállalkozás egy olyan vállalkozási forma, amelyben a vállalkozónak nem kell céget alapítania, hanem saját neve alatt vállalkozhat. Természetesen a vállalkozásban a társas vállalkozáshoz hasonlóan alkalmazhat munkavállalókat. Az alábbi ábra azt szemlélteti, hogy egy új vállalkozás indítása esetén például milyen fontosabb szempontokat célszerű megvizsgálni.

1. sz. ábra: A vállalkozási forma választásának szempontjai

A létrehozott kisvállalkozásnak (KKV) kell döntenie – a tevékenységének figyelembevételével –, hogy számára melyik adózási forma a legkedvezőbb. A már működő KKV-nak is lehetősége van a kedvező adózási formák közül választani, s arra a törvényi előírásoknak megfelelően áttérni.

I./3. Kisvállalkozások adózási lehetőségei Magyarországon

2018-ban a kis **társas vállalkozások négyféle adózási mód szerint adózhatnak** vállalkozói tevékenységük után. Ezek a következők:

- Társasági adó törvény szerint (Tao tv.²),
- Kisadózó vállalkozások tételes adója³ (kata),
- Kisvállalati adó (kiva),
- Egyszerűsített vállalkozói adó⁴ (eva).

Általános eset a társasági adó, amelyhez képest egyszerűsítéseket jelent a kata, kiva, eva adózás. Amennyiben egy vállalkozási tevékenységet végző jogi személy vagy egyéb szervezet nem választ(hat) a társasági adózástól eltérő adózást, akkor nyeresége után társasági adót kell fizetnie.

Adózni a nyereség és az osztalék után kell, azaz a profitorientált vállalkozások ugyanúgy adóznak kvázi a jövedelmük után, ahogy a magánszemélyek szja-t fizetnek. A társasági adó az adott évben elért nyereség után fizetendő, egykulcsos adó, mértéke az adóalap 9%-a. Az adó alapját az éves mérlegbe-

2 A társasági adóról és osztalékadóról szóló törvény tartalmazza a társasági adóra vonatkozó előírásokat: 1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról

3 2012. évi CXLVII. törvény a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról

4 2002. évi XLIII. törvény az egyszerűsített vállalkozói adóról

számolóban kimutatott adózás előtti eredmény képezi, módosítva a törvény által meghatározott adóalapot növelő vagy csökkentő tételekkel.

- Fontos kiemelni, hogy alaphelyzetben a vállalkozás a nyereségadó mellett még számos adótárgy után köteles adót fizetni:
- a helyi önkormányzatoknak iparüzési adót (hipa)⁵,
 - forgalmi adót: áfát,
 - ha céges gépjárművet vásárol cégautóadót,
 - ha a vállalkozásban munkavállaló, megbízott foglalkoztatott van, vagy ha az egyéni, illetve társas vállalkozónak nincs főállása, akkor munkáltatói járulékokat, azaz szociális hozzájárulási adót kell fizetnie, és a foglalkoztatotti járulékok, valamint az szja levonására, bevallására és befizetésére is ő kötelezett.

Az általános forgalmi adóalanyiság (áfa) azt jelenti, hogy az értékesítés után meg kell fizetni az általános forgalmi adót, amiből a beszerzést terhelő általános forgalmi adó levonható/ visszaigényelhető. Az áfa egy többkulcsos adó, lehet 27, 18, 5 vagy 0%. Az áfa vonatkozásában alanyi adómentességet is lehet választani, ha fennállnak a feltételei. Ebben az esetben 8 millió Ft árbevételi értékhatárig nem kell áfát fizetni, és vásárolt anyagok és szolgáltatások után sem lehet áfát visszaigényelni. A szociális hozzájárulási adófizetési kötelezettség mértéke 2018. január 1-től 19,5%.

⁵ Alapja: nettó éves árbevételt csökkentve az elábéval, illetve a közvetített szolgáltatások értékével. Állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az iparüzési adó évi mértéke legfeljebb 2%, ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az iparüzési adó mértéke naptári naponként legfeljebb 5000 Ft. A helyi önkormányzatok ezen korlátok figyelembevételével maguk dönthetik el, hogy az adott településen az adott évben milyen mértékű adót alkalmaznak. Ennek megfelelően az iparüzési adó mértéke településenként eltérő.

2018. évben egyéni vállalkozó adózási módjai:

Az önfoglalkoztató⁶ egyéni vállalkozók alapvetően (általános szabály, amihez képest a kisadók kedvezőbbek lehetnek) a személyi jövedelemadóról szóló törvény (Szja törvény)⁷ szabályai szerint adóznak. Ezen felül lehetőségük van még bizonyos feltételek esetén egyéb adózási módra is, így a későbbiekben ismertetésre kerülő kata és eva adózási módra is.

! *Az Szja törvény értelmében az egyéni vállalkozó kétféle adózási mód közül választhat:*

- *vállalkozói jövedelem szerinti adózás,*
- *átalányadózás.*

A vállalkozói jövedelem szerinti adózás esetén az adóalap a társas vállalkozáshoz hasonlóan az elért eredmény (jövedelem), amely a bevételek és a számlával igazolt költségek különbözetéből számítható.

Átalányadózás esetében a bevételből le kell vonni az Szja törvényben meghatározott átalánynak megfelelő költséget, s az ezután maradó összeg a jövedelem, amely után adózni kell.

Az egyéni vállalkozónak az Szja törvény alapján a következő adókat kell megfizetnie:

- a vállalkozói kivételre (az egyéni vállalkozó személyes munkavégzése címén elszámolt összeg, kvázi kivett fizetés) megállapított adó: 15%.
- vállalkozói szja 9% a vállalkozó adóalapja után (osztalékalap, mint a nyereségadó a cégeknél). Ez az osztalékalap felel meg a társas vállalkozásoknál az adózás előtti eredmény fogalmának. A 9%-os adó

6 Értsd: nincs más főállásuk

7 1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról

megfizetése és levonása után megmaradó osztalékalap után 15% szja + 14% egészségügyi hozzájárulás fizetendő, de ez utóbbit maximum évi 450.000 Ft összegig kell fizetni.

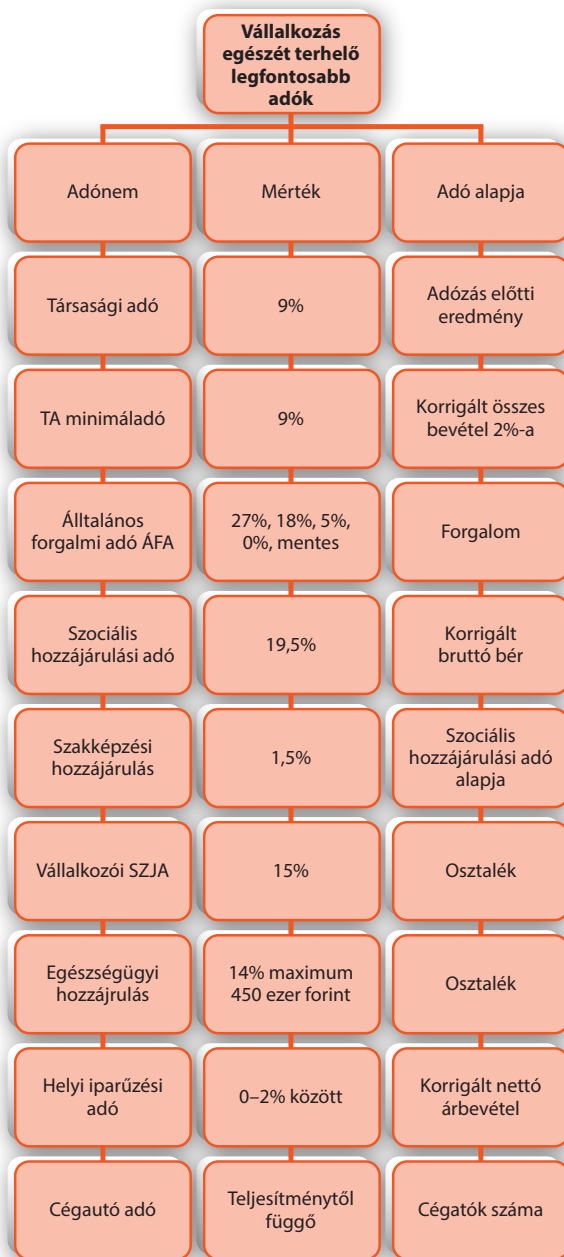
- A fentiekén túlmenően az egyéni vállalkozónak a saját kivétje és a foglalkoztatott dolgozók után járulékokat is kell fizetni, amelyeket a bruttó bérből kell levonni, és nem minősülnek költségnek.
- Az egyéni vállalkozónak is kell iparűzési adót fizetnie (korrigált nettó árbevétel 0-2%-a). Ha cégautója van, akkor cégautóadót is kell fizetnie.
- Ha áfaalany, akkor a forgalmi adót is be kell vallani és fizetni.

Az szja, a járulék és a szociális hozzájárulási adó fizetése független az egyéni vállalkozás eredményességétől. Ezeket a kötelezettségeket a vállalkozás indításának napjától akkor is fizetni kell, ha a vállalkozónak nincs bevétele.

Fontos, ha vállalkozóvá válik, regisztrál a nyilvántartásba és nincs főállása (36 óra), bevételtől függetlenül adófizetési kötelezettsége keletkezik. Azaz előfordulhat, hogy adózni kell anélkül, hogy bevétele lenne, ezért is érdemes szakértő segítségét kérni vállalkozási tevékenység megkezdése, adózási mód választása előtt.⁸

Összevetve és egyszerűsítve az egyéni és társas vállalkozás adózását látható, hogy számos adózás érintheti a vállalkozókat (áfa, hiba, foglalkoztatás utáni adók), továbbá nyereségük után is adózniuk kell (tao vagy vszja), de az egyéni vállalkozónak minden évben a pozitív eredményt ki kell vennie osztalékként és azután meg kell fizetni az osztalék utáni adót, abból nem képezhetnek tartalékot, mint a társas vállalkozók.

8 További információk: www.jogpontok.hu

2. sz. ábra: Vállalkozókat terhelő jellemző adók

Az előzőekben láthattuk tehát, hogy az egyéni és a társas vállalkozókat milyen adók terhelik.

A kisvállalkozók adózásának egyszerűsítése érdekében az elmúlt években egyszerűbb és kedvezőbb adózási formák kerültek bevezetésre. Ebben a kiadványban ezeknek a kedvező kisvállalkozási adóformáknak az ismertetésére kerül sor.

Ezen kisadókról érdemes tudni, hogy az egyszerűsítés iránya az, hogy már több fentebb felsorolt adózási formát összevontan kezelnek és nem csak a társasági és nyereségadó kiváltására alkalmasak, hanem más adókat és járulékokat is kiváltanak, így a kisadózási formát választó vállalkozások sokkal kedvezőbb feltételekkel adóznak, ennél fogva akár magasabb jövedelmet realizálhatnak. A kisadók összehasonlítása a fentebb bemutatott legfontosabb adóformákhoz képest történik.

Az egyes kisadók a következő szempontok szerint kerülnek bemutatásra:

- kisadó előnyei, hátrányai (kinek ajánlott az adott adózási forma),*
- milyen adókat helyettesít (általános adókhoz képest),*
- választásának kritériumai,*
- belépés, kilépés feltételei,*
- adókötelezettségek és az adó alapja és mértéke,*
- a bevallásokra vonatkozó szabályok,*
- az adónem kapcsolódása más adózási módhoz és az áttérés szabályai.*

II. A kisadózó vállalkozások tételes adója (kata)

A kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény⁹ bevezetésével (a továbbiakban: Katv.) a kisvállalkozások és egyéni vállalkozók számára egy igen egyszerű és kedvezményes adózási forma jelent meg 2013. január 1-jétől, amelynek a rövidített neve: kata és kiva.¹⁰ 2017-ben jelentősen megemelkedett az egyik legfontosabb kritérium a kata választásához, a bevételi értékhatár, amely 6 millió forintról 12 millió forintra nőtt, s az adóalanyiság megszűnését érintően kedvező módosítás került bevezetésre.¹¹

9 2012. évi CXLVII. sz. törvény a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról

10 A törvény fontosabb rendelkezéseit a melléklet részletezi ld.: www.jogpontok.hu, Jogi kiadványok, jelen kiadvány melléklete.

11 24 hónapról 12 hónapra csökkent az az időtartam, amelynek elteltével ismét választható a kata, ha az adó alanya önként lépett ki a hatálya alól. Könnyítést jelent az is, hogy a katas vállalkozás bevételének nem része a költségek fedezetére vagy fejlesztési célra nyújtott támogatás, s a kedvezmény 2014. évtől visszamenőlegesen is alkalmazható. Pozitív változás az is, hogy a nyugdíjas, kiegészítő tevékenységet folytató kisadózók mentesülnek a havi tételes adó megfizetése alól azokra a hónapokra vonatkozóan, amikor keresőképtelenek.

II./1. A kisadó előnye, hátrányai (kinek ajánlott ez az adózási forma)

Ennek az adónemnek a választása leginkább azoknak a vállalkozásoknak, ill. vállalkozóknak éri meg, akiknek a bevétele megközelíti a 12 millió forintot és a működési költségeik alacsonyak. Ha alanyi áfamentességet választanak – általában a kata és az áfamentesség kéz a kézben jár – a bevételi határ 8 millió forint.

A kata a legtöbb adónemet kiváltó és egyben az egyik legegyszerűbb adónem, amelynél csak az elért bevétel nagysága számít, a költségek nagyságrendjének nincs jelentősége, így azokról nyilvántartást sem kell vezetni.

1. A kata előnyei:

- fix havi adózás (50.000 vagy 25.000 Ft), ami sok adónemet kivált,
- kiszámítható fizetési kötelezettség,
- egyszerű adminisztráció, kivéve, ha alkalmazott foglalkoztatására kerül sor,
- év közben is lehet választani és év közben is ki lehet lépni az adóból (havonta),
- értékhatár-túllépés esetén sem kerül a vállalkozás törlésre, csak büntetőadó van (40%),
- főállásban (havi 50.000 Ft az adó) és mellékállásban (havi 25.000 Ft az adó) is lehet valaki kisadózó,
- kikerül a számviteli törvény hatálya alól,
- 12 millió forintig a havi kata megfizetésével minden bevétel adózottá válik a vállalkozásban,
- érdemes összekapcsolni az alanyi áfamentességgel.

! *Ugyanakkor figyelembe kell venni, hogy az alanyi áfamentesség határa csak 8 millió forint, így a 8 millió forint feletti bevétel elérése után a katás áfaalannyá válik.*

2. A kata hátrányai:

- csak belföldi vállalkozás számára és alanyi áfamentes körben célszerű választani,
- ha más adózási rendszerből történik az átlépés, akkor bonyolult az átállás,
- a katából más adózási rendszerbe való visszatérés is nehézkes,
- az adónemből való kiesés után 12 hónapig nem választható,
- iparűzési adót fizetni kell,
- plusz jelentési kötelezettség van a katásnál és a vevőjétől is (1 milliós bevétel felett),
- alacsonyabb a nyugdíjjárulék alapját képező kereset, amelyet ugyanakkor havi 75.000 Ft (emelt összegű) tételes adó megfizetésével lehet ellensúlyozni,
- 12 millió forintnál nem lehet több a bevétel (felette 40%-os büntetőadó),
- az alanyi áfamentesség határa nem egyezik a kata határával, az 8 millió Ft ezért, ha 8-12 millió Ft között van a bevétel, áfaalany a katás, ami adminisztrációs többletterhelést is jelent.

II./2. A kata által kiváltott adók és közterhek

A kisadózó vállalkozás és a kisadózó a tételes adó megfizetésével a közterhek jelentős része alól mentesül a következők szerint:

a katás vállalkozás mentesül a társasági adóbevallás, a kifizetésekkel összefüggő havi adó- és járulékbevallás ('08-as bevallás, illetve egyéni vállalkozók esetében az '58-as bevallás) benyújtása alól az alábbiak szerint:

- vállalkozói személyi jövedelemadó és vállalkozói osztalékalap utáni adó vagy átalányadó megállapítása, bevallása és megfizetése,
- társasági adó megállapítása, bevallása és megfizetése,
- személyi jövedelemadó, járulékok és egészségügyi hozzájárulás megállapítása, bevallása és megfizetése,
- szociális hozzájárulási adó (szochó) és egészségügyi hozzájárulás, valamint a szakképzési hozzájárulás (szhj) bevallása és megfizetése alól.

A katás vállalkozó, mint magánszemély mentesül a kisadózó vállalkozástól – a tevékenységére, tagsági jogviszonyára tekintettel – megszerzett jövedelmével összefüggő alábbi közterhekkkel kapcsolatos kötelezettségek alól:

- személyi jövedelemadó,
- nyugdíjjárulék, egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulék,
- egészségügyi szolgáltatási járulék,
- a magánszemélyt terhelő 14%-os egészségügyi hozzájárulás megfizetése alól.

Ugyanakkor figyelni kell arra, hogy az adott vállalkozásban munkaviszony keretein belül közreműködő, kisadózóként be nem jelentett tag után a munkáltató és a munkavállaló egyaránt a munkaviszonyra vonatkozó adó- és járulékterheket köteles megfizetni. Tehát, aki nem minősül kisadózónak, az a normál járulékokat fizeti meg a munkaviszonya után, vagy ő is kiadózóként kerül bejelentésre, és utána is havi 50.000 Ft az adó.

Az egyéni vállalkozók mentesülnek a cégautó fizetési kötelezettség alól, míg a betéti társaságoknak, közkereseti társaságoknak és az egyéni cégeknek a cég tulajdonában lévő személygépkocsi után a cégautóadót meg kell fizetniük. Erről a bevallást is be kell nyújtaniuk ('01-es bevallás). Hipa fizetési kötelezettség fennáll, de kedvezőbb szabályokkal.¹²

¹² Kedvezőbb hipa szabályok ld.: www.jogpontok.hu, Jogi kiadványok, jelen kiadvány melléklete.

	Katás önfoglalkoztató egyéni vállalkozó	Vszja-alany önfoglalkoztató egyéni vállalkozó
hipa korrigált nettó árbevétel 2%	van (vannak kedvezőbb szabályok)	van
cégautóadó (autó teljesítményétől függő)	nincs (főszabály, lehetnek speciális kivételek)	van (főszabály szerint költségnek minősül)
vszja és osztalékadó/ kata	havi 50.000 Ft főállásnál (mellékállás: 25.000 Ft)	9%, osztalék után további 15% szja és 14% eho
szocho (bruttó kifizetések 19,5%-a)	nincs	vállalkozói kivét 19,5%-a
szhj (bruttó kifizetések 1,5%-a)	nincs	vállalkozói kivét 1,5%-a
saját fizetés/vállalkozói kivét utáni adó	nincs	10% nyugdíjjárulék, 15% szja, 7% ebjárulék, 1,5/ munkaerőpiaci járulék
áfa	alanyi mentesség 8 milliós bevételig választható	alanyi mentesség 8 milliós bevételig választható

A katást megillető ellátások

A főállású katás biztosítottnak minősül, így mind a társadalombiztosítási, mind pedig a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvényben meghatározott valamennyi ellátásra jogosultságot szerezhethet (táppénz, CSED, GYED, álláskeresői járadék). **A nem főállású kisadózó nem minősül biztosítottnak, valamint társadalombiztosítási és álláskeresői ellátásra sem szerez jogosultságot.**

A kata törvény meghatározza, hogy a főállású biztosított esetében mi a pénzbeli társadalombiztosítási és álláskeresési ellátás alapja:

- 50.000 Ft tételes adó megfizetése esetén az ellátási alap 2018. január 1-től havi 94.400 Ft.
- Emelt szintű 75.000 Ft/hó tételes adó megfizetése esetében havi járulék alap 2018. évben 158.400 Ft.

A magasabb tételes adó fizetése egy nyilatkozat kitöltésével év közben is bármikor választható.

A fenti ellátási alapokat kell figyelembe venni a nyugdíj, illetve a táppénz összegének megállapításánál is.

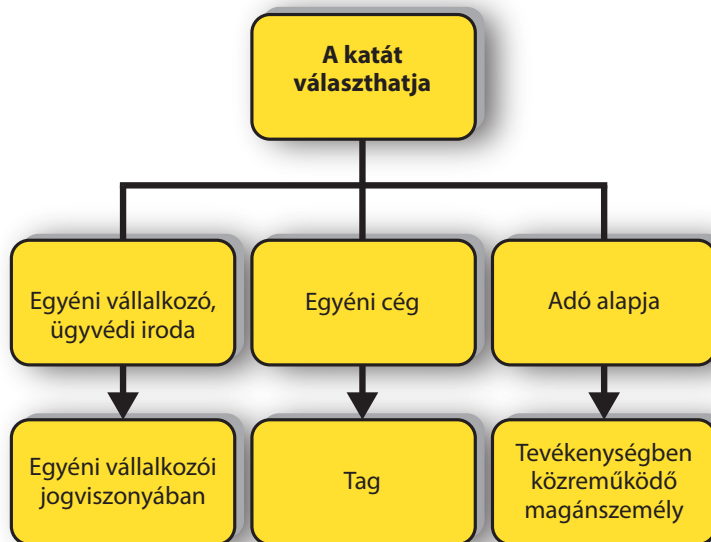
Katás jogviszonyban a szolgálati idő számítása: a főállású kisadózó nem lesz jogosult teljes szolgálati időre, hanem csak annak arányos részére, ami éves szinten 258 napnak felel meg. A nem főállású katás vállalkozó a 25.000 Ft összegű tételes adó megfizetésével nem szerez szolgálati időre való jogosultságot (de mivel van főállása, ott úgyis szerez).

II./3. A kata adózási forma választásának kritériumai

A katát csak meghatározott vállalkozási formában lehet választani, így a katát választhatja:

- egyéni vállalkozó,
- egyéni cég,
- kizárólag magánszemély taggal rendelkező betéti társaság (bt.) és közkereseti társaság (kkt.),
- 2018. január 1-től az ügyvédi iroda is.

! *A forma kötött, így kft. nem választhatja a katát akkor se, ha egyszemélyes. A kata időszakában ezek a vállalkozások nem tartoznak a számviteli törvény hatálya alá, így csak bevételi nyilvántartást kell vezetniük. Azaz könyvvizetési kötelezettségük sokkal egyszerűbb.*

3. sz. ábra: A kata választására jogosultak bemutatása

Fontos kérdés, hogy ki fizeti a havi 50.000/25.000 Ft-ot, azaz ki lesz a bejelentett kisadózó, az adó alanya?

Kisadózó egyéni vállalkozó esetében az adóalany maga az egyéni vállalkozó mint magánszemély, az egyéni cég esetében a tag. A betéti társaság (bt.) és közkereseti társaság (kkt.) esetében kisadózó lehet a cég bármelyik tagja, vagy akár több tag is. Ekkor, ha a társaság tevékenységében a tag a saját tevékenységével részt vesz – ilyen tevékenység lehet különösen a vezető tisztségviselői vagy megbízás alapján végzett tevékenység és a személyes közreműködés –, akkor őt kötelező kisadózóként bejelenti. Ha tehát a tag valamilyen munkát kíván a vállalkozásban végezni, akkor ezt csak két módon teheti meg, vagy katásként vagy munkaviszony keretében.

Kisadózói státusz

Főállású az a kisadózó, akinek nincs más főállása, azaz nem áll legalább heti 36 órás munkaviszonyban, és nem minősül kiegészítő tevékenységet folytatónak (nyugdíjasnak).

2018. január 1-től a nappali tagozatos hallgatóként tanulmányokat folytató és tanulmánya mellett vállalkozói tevékenységet végző katás már nem minősül főállású adózónak, így utána az alacsonyabb összegű, havi 25.000 Ft tételes adót kell csak megfizetni.

Kft.-ben tulajdonos is lehet-e katás egyéni vállalkozó: nincs akadálya annak, hogy a kft. többségi tulajdonosa katás egyéni vállalkozást hozzon létre. A Katv. nem tiltja, hogy egy magánszemély egyidejűleg több vállalkozásban is katásként működjön közre. Nincs maximálva az egyidejűleg fenntartható jogviszonyok száma sem. Így nyugodtan lehet valaki egy katás bt. kültagja és katás egyéni vállalkozó is.

Ki nem lehet kata-alany?

- akinek az adószáma a bejelentkezést megelőző két éven belül törölve volt, vagy ebben az időszakban az adószáma jogerősen fel volt függesztve,
- akinek a TEAOR 68.20. „Saját tulajdonú bérelt ingatlan bérbeadása, üzemeltetése” besorolású tevékenységből bevétele származott. Akinek például 2017. évben az egyéni vállalkozása keretén belül bérbeadásból volt bevétele, az legkorábban 2018. január hónapban tud a kata hatálya alá bejelentkezni és 2018. február 1-jétől lehet adóalany. Ugyanakkor az egyéni vállalkozás keretén kívül önálló tevékenységként végzett saját tulajdonú vagy bérelt ingatlan bérbeadása, üzemeltetése elkülönül az egyéni vállalkozói tevékenységtől, így az nem kizáró ok. A szálláshely-szolgáltatási tevékenység nem minősül bérbeadásnak, így az adóalanyiság választásának nem akadály a (pl. ilyen tevékenység a falusi turizmus is).

II./4. A kata belépés és kilépés feltételei

Az adónemet év közben is lehet választani, valamint év közben is ki lehet lépni a hatálya alól. Az év közbeni bejelentkezés esetén az adóalanyiság a bejelentést követő hónap első napján jön létre. Pl. ha szeptember hónapban megtörténik a bejelentkezés, akkor október 1-jétől katas lesz a vállalkozó vagy a vállalkozás. Hasonlóan történik a kijelentkezés is. Az adónem választásának az sem akadály, ha a vállalkozó átalányadós vagy az egyszerűsített vállalkozói adó (eva) alanya volt.

A tevékenységét év közben kezdő vállalkozó, vállalkozás a nyilatkozatot elektronikus úton az okmányirodánál, kormányablaknál előterjesztett bejelentéssel, illetve a cégbírósági nyilvántartásba vételi kérelemmel egyidejűleg teheti meg. A bejelentésben jelölni kell, hogy az adó alanya főállású vagy nem főállású kisadózó lesz. A státuszt pontosan kell rögzíteni, mert ettől függ, hogy mekkora lesz a fizetendő

adó mértéke, hiszen a tételes adó nagysága alapvetően a főállású, ill. nem főállású besorolás alapján kerül meghatározásra.

Azon magánszemély tagokat kötelező bejelenteni kisadózóként, akik nem munkaviszonyban vesznek részt a kisadózó vállalkozás tevékenységében. Új tag belépését, ill. kilépését, adatok változását 15 napon belül be kell jelenteni az adóhatóság felé.

A kata választását a következő nyomtatványokon kell bejelenteni:

- 'T101E nyomtatvány az egyéni vállalkozók részére.
- 'T101 nyomtatvány, aki az egyéni vállalkozói nyilvántartásban nem szerepel, de az Szja tv. értelmében a tevékenységből származó bevételére az önálló tevékenységből származó vagy a tételes átalányadózásra vonatkozó rendelkezések alkalmazását választotta. Ezek a vállalkozók jellemzően a következők:
 - közjegyzők, önálló bírósági végrehajtók, egyéni szabadalmi ügyvivők, ügyvédek,
 - állatorvosok.
- 'T201T nyomtatványon a betéti társaság, a közkereseti társaság és az egyéni cég jelentkezhethet be az adó hatálya alá.

A kisadózó vállalkozás **adóalanyisága megszűnik** a bejelentés hónapjának utolsó napjával, ha bejelenti, hogy az adókötelezettségét a jövőben nem a Katv. szabályai szerint kívánja teljesíteni. Ugyancsak megszűnik, ha a kisadózó egyéni vállalkozó befejezi a tevékenységét (visszaadja az egyéni vállalkozását), valamint az egyéni cég, a betéti társaság és a közkereseti társaság jogutód nélküli megszűnésének napjával.

Vannak esetek, amikor az adóhatóság hoz határozatot az adóalanyiség megszüntetéséről. Ilyen például, ha:

- meghal a társaság kisadózó tagja;

- kilép a kisadózóként bejelentett tag a társaságból és más bejelentett kisadózó nem működik közre, ill. nem kerül bejelentésre;
- a betéti társaságnak vagy közkereseti társaságnak nemcsak magánszemély tagja lesz;
- a vállalkozás adószáma felfüggesztésre kerül;
- a vállalkozás adótartozása az év végén meghaladja a 100.000 Ft-ot;
- ugyancsak megszüntetést eredményez a végelszámolás, kénysztörölés, átalakulás is;
- a bérbeadási tevékenységből származó árbevétel is az adóalanyiság megszűnését eredményezi.

Azonban nem szűnik meg az adóalanyiság, ha a kisadózó az adóalanyiság megszűnéséről rendelkező határozat véglegessé válásáig megfizeti az adótartozását. Amennyiben megszűnt az adóalanyiság, akkor a megszűnés évében és az azt követő évben nem lehet ismételtén a katát választani. Amennyiben a „Saját tulajdonú, bérelt ingatlan bérbeadása, üzemeltetése” tevékenységből volt bevétele a vállalkozásnak, akkor azt 15 napon belül be kell jelentenie az adóhatóságnak, mivel ez kata adózásból kizáró feltétel (ld. II./3).

II./5. A kata alapja és mértéke

A főállású kisadózók után 50.000 Ft/hó a tételes adó összege, a nem főállású kisadózók után pedig 25.000 Ft-ot kell havonta fizetni. Ha a vállalkozásban több kisadózó is közreműködik, akkor minden közreműködő után meg kell fizetni a tételes adót. Az adó mértéke 2019. évben sem fog változni.

Fontos, hogy a tételes adót tört hónap esetében nem lehet arányosítani, minden megkezdett hónapra a tételes adó egészét meg kell fizetni.

A tételes adót a vállalkozásnak a tárgyhónapot követő hónap 12-ig kell megfizetnie. Bevallást nem kell beadni, mivel az adóhatóság automatikusan előírja az adó összegét az adózó folyószámláján.

Lehetőség van emelt összegű tételes adó megfizetésére is. Ez lehetővé teszi, hogy magasabb ellátást (táppénzt) és szolgálati időt szerezzen a vállalkozó. Ezt csak a főállású kisadózó teheti meg. Az emelt összegű adó vállalása esetén az ellátások számításának alapja 158.400 Ft 2018-ban (50.000 Ft kata esetén 94.400 Ft). Az emelt összegű tételes adó havi 75.000 Ft. Ennek választását külön nyilatkozattal kell bejelenteni, s a választás bejelentését követő hónaptól kell megfizetni.

2018. évtől a nappali tagozatos hallgatók nem minősülnek főállásúnak, így 50.000 Ft helyett 25.000 Ft lesz számukra a havonta fizetendő összeg.

Előfordulnak olyan helyzetek, amikor nem kell a tételes adót megfizetni, feltéve, hogy a kisadózó ezt bejelenti az adóhatósághoz a tárgyhónapot követő hónap 12-ig:

- táppénzben, baleseti táppénzben, CSED-ben GYED-ben, GYES-ben, GYET-ben vagy ápolási díjban részesül,
- katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona,
- fogvatartott,
- egyéni vállalkozói tevékenységét szüneteltette,
- Tbj. szerinti kiegészítő tevékenységet folytatóként keresőképtelen, kivéve, ha a kisadózóként folytatott tevékenységébe tartozó munkát végez.

Büntetőadó bevételi korlát megsértése esetén

Amennyiben a kisadózó vállalkozás bevétele az adott naptári évben meghaladja a 12 millió forintot, a növekmény után százalékos adót kell fizetni, amelynek a mértéke 40%. Ezt az adóévet követő február 25-ig kell bevallani a bevételre vonatkozó nyilatkozattal együtt a 'KATA elnevezésű nyomtatványon.

Év közbeni bejelentkezéskor a bevételt arányosítani kell. Például, ha valaki 2018. május 1-től tartozik a tételes adó hatálya alá, akkor a rá vonatkozó bevételi értékhatár arányos része 8 millió forint. Így amennyiben a bevétele 2018-ban ezt az összeget meghaladja, a 8 millió forintot meghaladó összeg után kell a 40% adót megfizetnie.

A kisadózó, amennyiben hitelt szeretne felvenni vagy egyéb célra jövedelemigazolásra van szüksége, akkor a jövedelmet a megszerzett bevételről tett nyilatkozatában feltüntetett bevétel 60%-ában határozza meg a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (továbbiakban: NAV).

Több tag esetén annak fejenként egyenlő részéről állítja ki az adóhatóság az igazolást. Azaz egy bt. esetében legalább egy beltág és egy kültág szerepel a vállalkozásban. Ilyenkor az árbevétel hatvan százalékát osztják kettővel. Vagyis hiába van csak egy kereső, minden feleződik. Így előfordulhat, hogy a fejenkénti jövedelem már nem éri el a minimálbért.

II./6. A katás bevallási kötelezettségei

A kisadózó vállalkozásnak a megszerzett bevételeiről bevételi nyilvántartást kell vezetnie időrendi sorrendben.

*A kiállított számlán minden esetben fel kell tüntetni:
„Kisadózó”.*

A katás vállalkozásnak az adóévet követő év február 25-ig a NAV által rendszerített, papíralapon vagy elektronikus úton 2018. évben a '18KATA nevű nyomtatványon kell nyilatkoznia az adóévben adóalanyként megszerzett bevételéről.

Ezen a nyomtatványon a bevétel összegén túlmenően nyilatkozni kell azon bevételt juttató személyek nevééről és címéről is, akiktől a naptári évben megszerzett bevétel összege az 1 millió forintot meghaladja. Ebbe a körbe a külföldi megrendelő is beleértendő. Amennyiben magánszemélytől származik az 1 millió forinton felüli bevétel, arról nem kell nyilatkozatot tenni. Amennyiben az adóalanyiság év közben megszűnik, akkor a nyilatkozattételi és adatszolgáltatási kötelezettséget 30 napon belül kell teljesíteni.

Adatszolgáltatási kötelezettsége nemcsak a kisadózónak van, hanem a kisadózó számláját befogadó adózónak is. Amennyiben egy vállalkozás egy adott naptári évben a kata alá tartozó vállalkozó részére 1 millió forintot meghaladó összeget juttatott bevételként, akkor a tárgyévet követő év március 31-ig adatot kell szolgáltatnia az adóhatóság részére a kisadózó vállalkozás nevééről, címéről, adószámáról, a vállalkozás részére a naptári évben juttatott, a kisadózó vállalkozás bevételének minősülő összegekről. Az általános forgalmi adó nem minősül bevételnek.

2018. évben ezt az adatszolgáltatást a '18K102-es nyomtatványon kell teljesíteni, amely csak elektronikus formában adható be.

Ennek indoka, hogy a katás vállalkozó által megszerzett bevétel kedvezőbben adózik, mintha ugyanaz az összeg munkabéreként lenne kifizetve. Ezért ha a kisadózónak egy megbízótól vagy ügyféltől éves szinten 1 millió forintot meghaladó bevétele keletkezik, akkor az adóhatóság vizsgálhatja, hogy az nem burkolt munkaviszony-e.

Az adóhatóság elsősorban az alábbi feltételeket vizsgálja, amelyek közül kettő fennállása már általában kizárja a burkolt munkaviszonyt:

- a kisadózó a tevékenységet nem kizárólag személyesen végezte vagy végezhette;

- a kisadózó a naptári évi bevételének legalább 50 százalékát nem az adatszolgáltatásra köteles személytől szerezte;
- az adatszolgáltatásra köteles személy nem adhatott utasítást a tevékenység végzésének módjára;
- a tevékenység végzésének helye a kisadózó birtokában áll;
- a tevékenység végzéséhez szükséges eszközöket és anyagokat nem az adatszolgáltatásra köteles személy bocsátotta a kisadózó rendelkezésére;
- a tevékenység végzésének rendjét a kisadózó határozza meg.

Nem állítható, hogy nem lehet egyetlen megrendelője a kisadózó vállalkozásnak, amennyiben tudja bizonyítani, hogy nem burkolt munkaviszonyban végzi a tevékenységét.

II./7. Áttérési szabályok a katában

Mivel a katát egyéni vállalkozók és társas vállalkozók is választhatják, az áttérési szabályok ennek megfelelően eltérőek. Aki év közben lép át a katába, nem választhat az áfában alanyi adómentességet. Ezt csak év végén teheti meg a következő adóévre vonatkozóan. A kezdő vállalkozó azonban választhatja a mentességet.

1. Katára áttérés egyéni vállalkozóknál

Ha katát választ a korábban szja vagy eva hatálya alá tartozó vállalkozó, akkor az adóalanyiság kezdő napját megelőző napon szerzett bevételnek minősül az a bevétel, amelynek bizonylatán a teljesítés időpontja megelőzi a kata-alanyiság kezdő napját.

Az szja szerint adózó egyéni vállalkozó a kata időtartamában felmerült, de még az azt megelőző időszakra vonatkozó kiadásait úgy számolhatja el, mintha azok a kata időszak kezdő napját megelőző napon merültek volna fel. Ha az utolsó szja-bevallás után fizeti ki ezeket a kiadásokat, akkor önrevízióra van szüksége.

A vállalkozói jövedelem szerint adózó (vszja) egyéni vállalkozó a kata alá történő bejelentkezés évében a készletekkel kapcsolatos bevételeinek megállapítására az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetésére érvényes szabályok szerint kötelezett. Meglévő készletekkel kapcsolatos bevételét addig kell adóalapot nem érintő bevételként kimutatnia, míg az adózás

- a Katv. szerint, vagy
- az Szja törvény szerinti átalányadózás alapján, vagy
- az eva hatálya alatt történik.

Évás vállalkozó esetében a katára áttérés magával hozza, hogy az eva-alanyiség a kata-alanyiség kezdő napját megelőző nappal szűnik meg. Az eva megszűnésekor minden kintlévőség évás bevételnek minősül.

Ha az egyéni vállalkozó adózó kisvállalkozói (adó)kedvezményt vett igénybe, vagy fejlesztési tartalék, foglalkozási kedvezmény révén csökkentette a bevételét, akkor a kata időszak alatt is érvényesek rá az említett kedvezmények végleges érvényesítésére vonatkozó szabályok. Az olyan kedvezményeknél, amelyeknél meghatározott számú adóévben lehet azokat igénybe venni, a kata időszak alatt lezárt adóévet is figyelembe kell venni.

2. Katára áttérés a tao alól

Amennyiben egy társaság szeretne a kata szabályai szerint adózni a jövőben, akkor a jogutód nélküli megszűnés szabályai szerint kell eljárniuk és bevallást kell benyújtaniuk. Ha január 1. volt a katára áttérés napja, akkor május 31-ig a '71-es nyomtatványt be kell adniuk. (Ha későbbi az áttérés, akkor a '71-eset, a katára áttérés hónapját követő 5. hónap végéig).

A bejelentés évere készült tao-bevallásban nem vall be adóelőleget és a követő évre nem fizet tao előleget a vállalkozás. Ekkor az adóhatóság hivatalból törli a korábban bevallott adóelőleget az adófolyószámlájáról.

Bár a katára áttérés időpontja után már nem tartozik a vállalkozás a Tao tv. hatálya alá, mégis terhelheti még tao-fizetési kötelezettség például, ha a tao törvény szerint érvényesített egyes kedvezményekre elveszíti időközben a jogosultságát.

A tao alól kata alá áttérő cégek kikerülnek a kettős könyvvitel alól, ezért fizetniük kell osztalék utáni adót kiváltó adót. Ez az adóalap 15%-a.

III. Kisvállalati adó (kiva)

A kisvállalati adó (kiva) a kisadózó vállalkozások egy speciális formája, a kata „nővére”, amelynek az előírásait szintén a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. sz. törvény tartalmazza.

A kiva hatálya alá tartozó vállalkozások egyben a számviteli törvény hatálya alá is tartoznak.

A kisvállalati adó alapja a pénzforgalmi társasági adózás koncepciója alapján került kialakításra, ezáltal különösen kedvez a növekvő, nyereségüket visszaforgató vállalkozásoknak, valamint azoknak, akiknél a bértömeg meghaladja a vállalkozás eredményét.

A kisvállalati adózás lehetőségének megteremtésével elsősorban a kis- és közepes vállalkozások adózási feltételrendszerének javítása és a versenyképesség növelése volt a cél.

2017. január 1-jétől a kiva azonban átalakult, jelentősen egyszerűsödött. Mértéke 2018-tól 13%.

III./1. A kiva előnyei és hátrányai

A kisvállalati adó több adónemet – szociális hozzájárulási adót (szochó), szakképzési hozzájárulást (szhj) és társasági adót (tao) – kiváltó, pénzforgalmi szemléletű adó. Ez azt jelenti, hogy a vállalkozásba visszaforgatott nyereség azonnal levonható az adóalapból, ezáltal is segítve a növekedést.

Az egyik legfontosabb előnye, hogy a nyereséget és bértömeget azonos adókulcs terheli, amelytől foglalkoztatás-ösztönző és béremelő hatású a taohoz képest. A beruházásra fordított eredmény nem növeli az adóalapot, így beruházásösztönző hatása is van.

Az adónem előnyei:

- az adókötelezettség tervezhetővé válik, az áttérés a kiva és a társasági adó között átmeneti szabályokat nem igényel,
- kalkulációja viszonylag egyszerű, ha nincsenek az adóalap módosítására okot adó események,
- az adóalap és a kiva mértéke független a cég árbevételétől és nyereségétől (negyedévente kell adóelőleget fizetni),
- a béreket terhelő adókulcs (13%) lényegesen kedvezőbb a kiváltott szochó adó és szhj együttes kulcsánál (19,5% + 1,5%),
- a szociális hozzájárulási adót és részben a szakképzési hozzájárulást is érintő munkahelyvédelmi kedvezmények a kivából is igénybe vehetők a személyi jellegű kifizetések csökkentése révén. Ezek a GYES-ről és tartós munkanélküliség után visszatérő, pályakezdő 25 év alatti és 55 év feletti, szakképzettséget nem igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállalók utáni kedvezmények.
- a vállalkozásba visszaforgatott nyereség nem képez adóalapot, csak a vállalkozásból kivett osztalék után kell adózni,

- amennyiben a beruházások tőke bevonását igénylik, költségük a minimumadó, azaz a személyi jellegű kifizetések terhére is leírható az adóalapból,
- az iparűzési adónál választható egy speciális, kedvező adómegállapítási módszer.

Az adónem hátrányai:

- számviteli, adójogi, cégjogi ismereteket feltételez,
- a számviteli rendszert továbbra is működtetni kell, sőt azt a kiva előleg megállapításához év közben is naprakészen kell tartani,
- a kiva választása a hagyományos társasági adózáshoz képest hátrányos lehet azoknak az adózóknak, akik gyakorlati képzést folytatnak, vagy a jövőben ezt tervezik. Ugyanis a kiva-alanyok, mivel nem fizetnek szakképzési hozzájárulást, így nem tarthatnak igényt a szakképzési hozzájárulással összefüggő normatív csökkentő tételekre sem.
- ugyancsak figyelni kell arra, hogy bizonyos szochokedvezmények a kiva szerint adózó vállalkozásnál nem érvényesíthetők. Ilyen kedvezmények például a kutatás, fejlesztés vagy mezőgazdasági munkakörben foglalkoztatott munkavállalók utáni kedvezmény vagy az ún. szabad vállalkozási zónában működő vállalkozások kedvezménye. Ugyancsak nem érvényesíthető a szochokedvezmény hosszabbított igénybevétele a GYES-ről visszatérő 3 vagy több gyermekes kismamák esetében.

2019. január 1-től új Szocho törvény lép életbe, amely módosítja az eddigi szochokedvezményeket, s ez a változás a kiva alá tartozó vállalkozásokat is érinti majd. A szochováltozás hatását a kivára a VI. fejezet részletezi.

III./2. A kiva által kiváltott adónemek

A kiva kiváltja a következő adónemeket:

- munkáltató által fizetendő szociális hozzájárulási adót (szochó 19,5%),
- a szakképzési hozzájárulást (szhj 1,5%),
- a társasági adót (9%).

A szakképzési hozzájárulás alóli mentesülés azt is jelenti, hogy a kiva-alanyok nem tarthatnak igényt a szakképzési hozzájárulási kötelezettséggel összefüggő normatív csökkentő tétel visszaigénylésére.

A kisvállalati adón felül azonban az alábbi adónemeket meg kell fizetni:

- az általános forgalmi adó (áfa),
- a magánszemély tagokat tekintve az egyéni járulékok (nyugdíjjárulék 10%, egészségbiztosítási- és munkaerőpiaci járulék 8,5%),
- továbbá az osztalék utáni személyi jövedelemadó (15%) és egészségügyi hozzájárulás (14,5%),
- a cégautóadó,
- a helyi adók.

A kiva-alany a szociális hozzájárulási adóból érvényesíthető kedvezményektől sem esik el, a kedvezményeket a kivára átalakított rendszerben alkalmazhatja az adó megállapítása során. Emiatt a szociális hozzájárulási adónál a kedvezményezett foglalkoztatotti kör nem mindenhol esik egybe a társasági adóalanyoknál, ill. a kiva-alanyoknál.

A kivában érvényesíthető szociális hozzájárulási adó kedvezmények:

- 25 év alatti munkavállaló alkalmazása esetén a bruttó munkabér, de legfeljebb személyenként 50.000 Ft/hó,

- 55 év feletti munkavállaló alkalmazása esetén a bruttó munkabér, de legfeljebb személyenként 50.000 Ft/hó,
- szakképzettséget nem igénylő munkakörben foglalkoztatottak alkalmazása esetén,
- igazolással 100.000 Ft/hó adóalap kedvezmény jár:
 - 25 év alatti pályakezdő munkavállaló esetén, ha 180 napnál kevesebbet dolgozott eddig,
 - tartósan álláskereső személy esetén,
 - GYED, GYES és GYET alatt.

1. Az iparűzési adóalap egyszerűsített megállapítása

Az iparűzési adó a kiváiban az általánostól eltérően, egyszerűsített formában fizethető meg. A helyi iparűzési adó alapja a kisvállalati adó alapjának 20%-kal növelt összege. A kedvezményes iparűzési adó választását külön be kell jelenteni, legkésőbb az adóévről szóló bevallás benyújtására előírt határidőig kell megtenni az adóhatóságnál.

III./3. Az adónem választásának kritériumai

Azok a gazdálkodók lehetnek kiva-alanyok, akik a számviteli törvény hatálya alá tartoznak, így:

- a közkereseti társaság (kkt.) és a betéti társaság (bt.),
- a korlátolt felelősségű társaság (kft.),
- a zártkörűen működő részvénytársaság (zrt.),
- az egyéni cég,
- a végrehajtó iroda és a szabadalmi ügyvivői iroda,
- az ügyvédi és közjegyzői iroda,
- a szövetkezet és a lakásszövetkezet,
- az erdőbirtokossági társulat,

- és a külföldi vállalkozó, belföldi üzletvezetési hellyel rendelkező külföldi személy.

Azoknak a vállalkozásoknak érdemes a kisvállalati adó mellett dönteniük, amelyeknél a bevételhez képest a bérköltség magas (a személyi jellegű kifizetések meghaladják a vállalkozás nyereségét), illetve amelyeknél a nyereségük visszaforgatásával vagy tőke bevonásával jelentős fejlesztéseket terveznek. A kisvállalati adó választását megelőzően célszerű számításokat végezni.

A kiva választásának feltételei:

- az adóévet megelőző adóévben elszámolandó bevétel várhatóan nem haladja meg az 500 millió forintot, ha év közben történik a választás, ennek időarányos részét. Akik már az elmúlt években a kivát választották, annak ellenére sem esnek ki az adóból, ha ezt az értékhatárt meghaladják, esetükben az adóalanyiség megszűnése csak akkor következik be, ha az 1 milliárd forint összegű árbevételt meghaladják. 2019. január 1-től az 500 millió forint értékhatár 1 milliárd forintra emelkedik, s 3 milliárd forint bevételig nem fog megszűnni az adóalanyiség.
- Az adóévet megelőző adóévben az átlagos statisztikai állományi létszáma az 50 főt ne haladja meg, tekintettel arra, hogy az adóalanyiség viszont csak akkor szűnik meg, ha a létszámnövekedés miatt az átlagos statisztikai állományi létszám meghaladja a 100 főt;
- az üzleti év fordulónapja december 31.;
- az adóalany adószáma nem került felfüggesztésre vagy törlésre az adóévet megelőző két naptári évben;
- 500 millió forint alatt van az adóévet megelőző adóévről készült beszámoló mérlegfőösszege.
- 2019. évtől megszűnik a kiva-alanyiség a Tao tv. szerinti kedvezményezett eszközátruházás vagy kedvezményezett részesedéscsere esetén az eszközátru-

házás vagy részesedéscsere napját megelőző napon, illetve az üzleti év mérlegfordulónapjának változtatása esetén a választott mérlegfordulónappal.

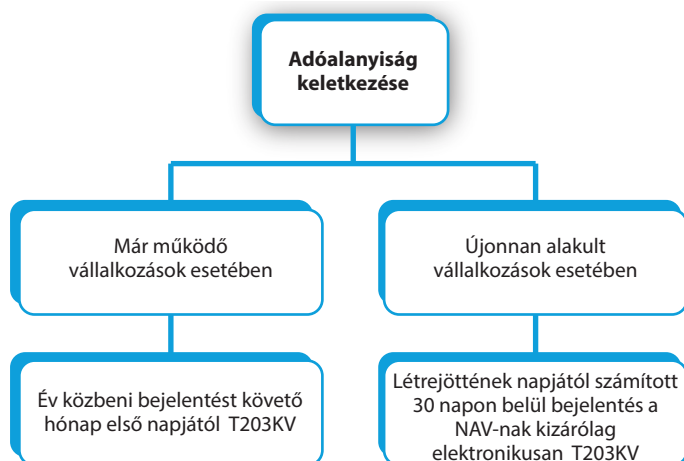
Kapcsolt vállalkozások esetén az állományi létszám és a bevételi határok számításakor az átlagos statisztikai állományi létszámot és a bevételt együttesen, az utolsó beszámolóval lezárt üzleti év adatai alapján kell figyelembe venni.

III./4. Az adó hatálya alá történő bejelentkezés, és kijelentkezés szabályai

Az adóalanyiság a bejelentést követő hónap első napjával jön létre, tehát év közben is választható. A bejelentést az adóhatóság felé a 'T203KV nyomtatványon kizárólag elektronikus úton kell megtenni. Az 1 millió forint feletti adó- és vámtartozás kizáró feltétel és elutasításhoz vezet.

Az adóalanyiság bejelentése 30 napon belül visszavonható a 'T203KV nyomtatványon. Az adóalanyiság keletkezése napján önálló üzleti év kezdődik, s a választás napját megelőző nappal, mint zárónappal a társasági adózás szabályai szerint kell a jogutód nélküli megszűnésre vonatkozó rendelkezéseket figyelembe véve lezárni a jogelőd gazdálkodó beszámolóját a '71-es nyomtatvány beadásával. Ilyenkor a megszűnő társaságra vonatkozóan a mérlegbeszámolót is el kell készíteni és közzé kell tenni.

Míg bejelentkezni év közben is lehet, kilépni az adó hatálya alól már csak az adóév utolsó napján lehetséges ('T203KV nyomtatványon). A bejelentést a kilépésre vonatkozóan legkésőbb december 20-ig meg kell tenni, a határidő elmulasztása jogvesztő hatályú.

4. sz. ábra: Az adóalanyiság keletkezése a kivában

A kiva adóalanyiság megszűnésével egyidejűleg kötelező visszatérni a társasági adó hatálya alá. Ugyanakkor a kiva-alanyiság időszaka alatt beszerzett, előállított immateriális jószág, tárgyi eszköz után értékcsökkenést a társasági adóban már nem lehet elszámolni.

A kijelentkezéssel az adóalany visszatér a társasági adó szabályai alá, amennyiben tovább folytatja a tevékenységét.

Az adóalanyiság az alábbi esetekben megszűnik:

- ha a létszám 100 főre nő,
- túllépi az 1 milliárd forint bevételi értékhatárt a negyedév utolsó napjával, 2019. évtől 3 milliárd forint bevételig,
- adótartozás a naptári év utolsó napján meghaladja az 1 millió forintot,
- számla vagy nyugtaadási kötelezettség elmulasztása, be nem jelentett alkalmazott foglalkoztatása esetén,
- jogerős mulasztási bírság, jövedéki bírság kiszabása esetén,
- adószám felfüggesztése esetén,
- végelszámolás, felszámolás indításakor, egyesülés, szétválás bejelentésekor.

III./5. A kiva alapja, mértéke

A 2017. évtől bevezetett új szabályok szerint az adózás alapja a személyi jellegű kifizetések és néhány korrekciós tétel figyelembe vételével az osztalék. A pénzeszközök változása és a tárgyidőszakban megfizetett kisvállalati adó nem képezi a kiva alapját.

A módosító tételek az adóalap védelmét, illetve egyazon jövedelem kétszeres adóztatásának elkerülését szolgálják.

Az adó mértéke 2018. január 1-jétől 13%, amely 2019. évben sem fog emelkedni.

Az adó alapja: a személyi jellegű kifizetések, amelyekbe nem tartozik bele a kiegészítő tevékenységű (nyugdíjas) vállalkozó bére, valamint a kedvezményezett foglalkoztatott után érvényesíthető kedvezmény éves összege, továbbá a jóváhagyott osztalék összege. 2019. évtől a SzocHo törvény változása miatt az adóalapot képező személyi jellegű kifizetések köre kiegészül a béren kívüli juttatással és a béren kívüli juttatásnak nem minősülő egyes meghatározott juttatásokkal. A személyi jellegű kifizetések azok a tételek, amelyek után szociális hozzájárulási adó (szocHo) fizetési kötelezettség keletkezne (járulékalapot képező kifizetések). Ebbe a körbe tartoznak a munkabérek, a tanulószerveződésben meghatározott díjak, borraivaló, ösztöndíj, bérszámfejtett megbízási díj stb. A társaság tagi jogviszonyban álló tagja esetében személyi jellegű kifizetésként a minimálbér 112,5%-át kell figyelembe venni, ha a tagra jutó személyi jellegű ráfordítás ennél alacsonyabb.

Fontos, hogy érvényesül a minimum adóalap, a kisvállalati adó alapja nem lehet kisebb a személyi jellegű kifizetéseknél.

Az adó alapját korigálni kell a következő tételekkel:

Növelő tételek:

- tőke kivonás (pl. jegyzett tőke leszállítása),
- jóváhagyott osztalék,
- pénztár értékének tárgyévi növekménye, de legfeljebb a mentesített értéket meghaladó része,
- nem a vállalkozási tevékenység érdekében felmerülő költségek, ráfordítások,
- bírságok, pótlékok összege,
- behajthatatlannak nem minősülő követelés elengedése.

Csökkentő tételek:

- pótlólagos tőkebevonás (pl. jegyzett tőke emelése),
- kapott, járó osztalék,
- pénztár értékének tárgyévi csökkenése, de legfeljebb az előző évi mérlegben kimutatott mentesített értéket meghaladó része.

További korrekciós tételek:

- +/- szokásos piaci árral kapcsolatos módosítás,
- - külföldön adóztatható adóalap,
- - elhatárolt veszteség érvényesítése.

A pénztár mentesített értéke:

A házipénztárral való visszaélések megakadályozása céljából vezették be az adóalap számításánál a pénztár mentesített értéke fogalmat. Amennyiben a pénztár átlépéskori értéke az 1 millió forintot vagy a bevétel 5%-át meghaladja, akkor az ehhez viszonyított növekménnyel növelni kell az adóalapot, vagyis ez azt jelenti, hogy maximum ennyi pénz lehet a pénztárban az adó-nem választásakor, s az ezt meghaladó összeg növeli az adóalapot. Amennyiben a pénztár értéke a későbbiekben ismét csökken, azzal az adóalap ismét csökkenthető.

III./6. A kiva bevallása és megfizetése

A kiva alapját és az adót adóévenként kell megállapítani és az adóévet követő év május 31-ig bevallani. Eltérő üzleti évet nem lehet választani.

A bevallási kötelezettséget a 'KIVA jelű nyomtatványon kell teljesíteni. Év közbeni megszűnés esetén a bevallást az adóalanyiség megszűnésének hónapját követő 5. hónap utolsó napjáig kell benyújtani.

A kiva-alanynak az adóévre megállapított adót az év közben már megfizetett adóelőlegek beszámításával a bevallás benyújtásának határidejéig kell megfizetnie. Az adóelőlegeket negyedévente, a tárgynegyedévet követő hónap 20-ig kell megfizetni az adóhatóság részére. Az adóelőleg alapja az adóelőleg-megállapítási időszakban fizetendő személyi jellegű kifizetések összege, növelve a fizetendő osztalékkal, csökkentve a bevételként elszámolt osztalék összegével. Az adóelőleg mértéke 13% 2018. január 1-től.

III./7. Az áttérés szabályai a kivában

1. Áttérés a társasági adóról a kivára

A társasági adó hatálya alá tartozó vállalkozások esetében a kivára történő áttérés esetén a jogutód nélküli megszűnésre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

Az adózónak a bejelentés adóévére vonatkozóan társaságiadó-előleget már nem kell bevallania és a bejelentést követő adóévre társaságiadó-előleget sem kell fizetnie. Az áttérés után a társasági adóalap és adókedvezmények továbbvihetők.

2. Áttérés a kiváról a társasági adóra

Áttéréskor a kiva-alanynak egy speciális áttérési különbözetet kell képeznie lekötött tartalékként, amelyre a társasági adó fejlesztési tartalék szabályai vonatkoznak. A kiva adóalanyiség alatt fel nem használt elhatárolt veszteséget az

átterést követő 5. adóévig lehet felhasználni. Fontos, hogy a kiva-alanyiság időszakában megszerzett, előállított eszközökre az áttérés után a társasági adóban nem lehet értékcsökkenési leírást érvényesíteni a társasági adóalapnál.

IV. Egyszerűsített vállalkozói adó (eva)

Az eva a 2002. évi adóreformok részeként került bevezetésre az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló törvény (a továbbiakban: Eva törvény) megalkotásával. 2002 óta többször került sor a jogszabály módosítására, melyek kiterjedtek az adókulcsra és a bevételi határra is. Ezek a változtatások, melyek többnyire szigorítások voltak, csökkentették ugyan az adóalanyok számát, de továbbra is népszerű maradt ez az adózási forma. Természetesen itt is, mint az előző adónemeknél megéri először számolni, s utána dönteni, hogy melyik adózási forma lenne a legjobb egy adott vállalkozás számára.

Az eva olyan bevételalapú adózási forma, melynél a bevételek megszerzése érdekében felmerülő költségek, kiadások – beruházás, amortizáció – nem csökkentik az adó alapját, ill. mértékét, s azokat később más adózási forma választásánál sem lehet érvényesíteni. Az evából származó bevétel, szemben a kátával és kivával, magában foglalja az áfát is.

Az egyszerűsített vállalkozói adó (továbbiakban: eva) az általános forgalmi adóval együtt számítva maximum 30 millió forintos bevételt elérő adózók számára kínál lehetőséget.

! *2019. január 1-től fontos változás, hogy az eva adóalanyiságot utoljára 2018. december 20-ig lehet választani, ezt követően az eva adóalanyiságra való áttérés sem lesz lehetséges. A 2019. január 1-jén eva alanyként működő vállalkozások továbbra is maradhatnak evások.*

IV./1. Az eva előnyei és hátrányai más adózási formákkal szemben

1. Előnyök:

- egyszerű adó- és adóelőleg számítás,
- egyszerű nyilvántartások egyéni vállalkozóknak, valamint választásuk alapján kkt.-knek, bt.-knek és egyéni cégeknek,
- bevételi nyilvántartást vezetőknak adózás után azonnal kivehető jövedelem,
- a magánszemélyek adóbevallásában az evás jövedelem nem jelenik meg.

2. Hátrányok:

- bonyolult átlépési/kilépési szabályok, kapcsolódó adókötelezettségek,
- feltöltési kötelezettség,
- a vállalkozói kivét utáni szja-t nem váltja ki az eva, bár nem kötelezett vállalkozói kivételre,
- az evából való bármilyen jogcímen történő kiesés után ez az adónem 4 évig ismételtelen nem választható. Egy kivétel van, ha az egyéni vállalkozó tevékenysége azért szűnik meg, mert egyéni céget alapít.

3. Kiknek érdemes az evát választani:

- a kata bevételi értékhatárt (12 millió forint) meghaladó bevétellel rendelkezőknek,
- 27%-os áfakörbe tartozó tevékenységet végző áfaalanyoknak,
- alacsony költséghányaddal működő tevékenységeknél,

- alacsony eszközigenyű tevékenységeknél,
- egyéni vállalkozónak vagy csak tagi közreműködéssel működő jogi személyeknek (munkavállalók nélkül),
- aki más társaságban nem akar részesedést szerezni és nem tervez átalakulást,
- akinek nincs felhalmozott, továbbvihető vesztesége; évek számához kötött adó- és bevételcsökkentő kedvezménye,
- akinek nincs kapcsolt vállalkozásból származó bevétele.

IV./2. Az eva által kiváltott adók

Egyéni vállalkozók esetében:

- vállalkozói személyi jövedelemadó (vszja),
- vállalkozói osztalékalap utáni adó vagy átalányadó,
- általános forgalmi adó (áfa).

Gazdasági társaságok és egyéni cég esetében:

- társasági adó (tao),
- tagi osztalék utáni személyi jövedelemadó és egészségügyi hozzájárulás,
- vállalkozásból kivont jövedelem utáni személyi jövedelemadó,
- általános forgalmi adó (áfa).

Az eva-alany által kibocsátott bizonylatok adattartalmát az áfatörvény rendelkezéseinek megfelelően kell meghatározni, mivel az eva-alany áfás számla kibocsátására kötelezett.

A bizonylatadási kötelezettséget az áfatörvényben meghatározott előírások szerint kell teljesíteni. A bizonylatokban a termék értékesítésére vagy a szolgáltatás nyújtására meghatározott adómértéknek megfelelő áfát kell felszámítani. Mivel az eva az áfát kiváltja, az eva-adóalanyiség időszaka alatt áfa-fizetési kötelezettség alapesetben nem keletkezik.

Bizonyos (kivételes) esetekben azonban mégis keletkezik áfa-fizetési kötelezettség:

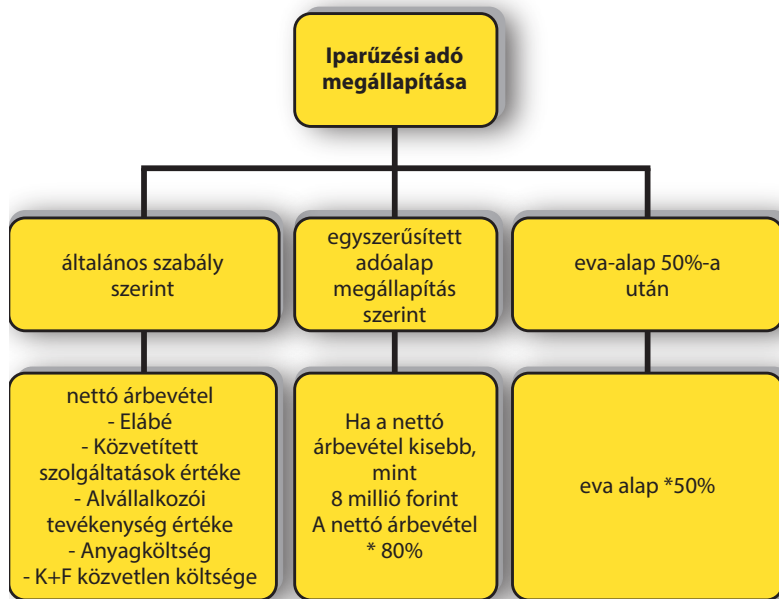
- termékimport esetében,
- közösségen belüli termékbeszerzés esetében,
- külföldről igénybe vett szolgáltatás esetében,
- belföldi fordított adózású ügyletek esetében.

Az eva-alanynak adóalanyisága alatt áfalevonási joga nincs.

A bizonylat, számla, egyszerűsített számla, nyugta kötelező adattartalmát az Eva törvény melléklete részletesen meghatározza. Ugyancsak ez a melléklet határozza meg a szigorú számadási kötelezettséget, illetve az egyes nyilvántartások kötelező adattartalmát.

1. Iparűzési adó az evában

Kedvezmény, hogy az eva-alany az iparűzési adó alapját az eva alapjának 50%-ában is megállapíthatja.

5. sz. ábra: Az iparűzési adó megállapításának módjai az evában

2. Szakképzési hozzájárulás az évában

Az eva-alany az általa munkaviszonyban foglalkoztatottak után havonta minden megkezdett hónapban a minimálbér kétszeresének megfelelő összeg után fizeti meg a 1,5%-os szakképzési hozzájárulást. A kiszámított előleget negyedévente, az eva előlegekkel együtt kell megfizetni, majd az éves eva-bevallásban bevallani.

3. Szochó és járulékok az évában

Az Eva törvény az eva adóalany járulék, szociális hozzájárulási adó (szochó) és egészségügyi hozzájárulásának vonatkozásában nem tartalmaz előírásokat, azok eltérőek, ha egyéni illetve, ha társas vállalkozókról van szó, attól is függ, hogy főállású, többes jogviszonyú, vagy kiegészítő tevékenységet folytató nyugdíjas. A szabályok bonyolultak, de kiemelendő:

- eva adózó kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozó havi tételes egészségügyi szolgáltatási járulékot és 10 százalékos nyugdíjjárulékot fizet,

- a heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszony melletti eva adózó egyéni vállalkozónál a pénzügyi és természetbeni egészségbiztosítási járulék, a nyugdíjjárulék, valamint a szociális hozzájárulási adó alapja az Eva törvényben meghatározott adóalap 4 százaléka,

- az eva adózó egyéni vállalkozó családi járulékkedvezményt nem érvényesíthet.

4. Cégaadó

Miután az evás egyéni vállalkozó költséget nem számolhat el, nem terheli cégaadó-kötelezettség. Az evás társas vállalkozás ellenben a költségelszámolástól függetlenül a cégaadó alanya.

IV./3. Az adóalanyiság választásának kritériumai

Eva alanyai lehetnek:

- egyéni vállalkozó,
- egyéni cég,
- közkereseti társaság (kkt.),
- betéti társaság (bt.),
- korlátolt felelősségű társaság (kft.),
- a szövetkezet és a lakásszövetkezet,
- az erdőbirtokossági társulat,
- a végrehajtói iroda, az ügyvédi és közjegyzői iroda, szabadalmi ügyvivői iroda.

Eva választás feltételei (egyszerűsítve):

- az adóévet megelőző naptári évben és az azt megelőző adóévben a tevékenységét folyamatosan végezte, vállalkozói bevételt/árbevételt számolt el (ha nem újonnan alakuló),
- nem alakult át, nem állt végelszámolás, felszámolás alatt,
- számla-, nyugalmasági kötelezettség megszegése miatt az adóhatóság nem sújtotta bírsággal,
- új tag nem szerzett 50%-ot meghaladó szavazati jogot biztosító részesedést (cégeladás esetén eva-alanyiság nem folytatható),
- az adóévet megelőző második naptári évben bevétele a 30 millió forintot nem haladta meg és azt az adóévet megelőző évben és várhatóan az adóévben sem fogja meghaladni (újonnan alakuló esetében a bevétel várhatóan nem fogja a 30 milliót meghaladni),
- van belföldi bankszámlája,

- jogi személy egyéni cég esetén feltétel, hogy csak magánszemély tagjai vannak és nem rendelkezik más jogi személyben (kivéve nyrt. nyilvános részvény) részesedéssel,
- evásként nem folytat jövedéki adó alá tartozó tevékenységet és nem közvetett vámjogi képviselő.

A bejelentést csak akkor lehet megtenni, ha nincs

- adó- és vámtartozása,
- önkormányzati adóhatóságnál 1000 Ft-ot meghaladó tartozása.

IV./4. A belépés, kilépés szabályai az évában

Egyik legfontosabb szabály, hogy az evát évközben nem lehet választani. Az adónem választását, illetve az eva alóli kilépést a tárgyévet megelőző év december 20-ig kell az adóhatósághoz bejelenteni az erre a célra rendszeresített nyomtatványon (egyéni vállalkozók esetében: 'T103-as nyomtatványon, társas vállalkozásoknak a 'T203-as nyomtatványon). A választást december 20-a után már nem lehet visszavonni.

A kilépést is minden év december 20-ig lehet eldönteni, amelyet ezt követően már nem lehet visszavonni. A kilépést szintén a 'T103-as, ill. a 'T203-as nyomtatványokon lehet bejelenteni. A kilépés bejelentése során figyelni kell az általános forgalmi adó választására is. Az ezzel kapcsolatos döntéseket is ugyanezen nyomtatványok F01 és F02 lapjain kell megtenni.

! *Az eva-alanyiság időpontjától a vállalkozások adószámának kilencedik számjegye 3-as értéket kap. A 2-es jelenti az áfaalanyiságot, az 1-es az áfa(alanyi)mentességet. Az eva-alany áfás számlát ad.*

IV./5. Az eva alapja, mértéke

Az adóévben megszerzett összes bruttó, azaz áfával növelt bevétel,¹³ melyet a következőkkel kell módosítani (egyszerűsítve):

- növelni kell a kapcsolt vállalkozástól kapott bevételek összegével, valamint a számviteli törvény hatálya alá tartozó adózónál az adóévben kapott előlegekkel,
- csökkenteni kell a számviteli törvény hatálya alá tartozó adózónál az adóévben a bevétel növeléseként elszámolni rendelt előlegekkel szemben az elszámolt, visszafizetett összegekkel, valamint a kapott kártérítés, kártalanítás összegével és a költségek fedezetére vagy fejlesztési célra folyósított támogatás összegével.

Az eva mértéke 37% 30 millió forint értékhatárig. A 30 millió forint feletti bevételre eső büntető adó mértéke 50%.

IV./6. Az eva bevallása és megfizetése

Az adó alanyai egyaránt lehetnek egyéni és társas vállalkozások, ezért eltérő a könyvvizetési és nyilvántartási kötelezettség.

Egyéni vállalkozók esetében:

Az egyéni vállalkozók bevételi nyilvántartásra kötelezettek.

Közkereseti társaságok, betéti társaságok, egyéni cégek választhatnak:

- bevételi nyilvántartás,
- számviteli törvény szerinti kettős könyvvitel vezetése között.

¹³ Bevétel részletesen ld.: www.jogpontok.hu, Jogi kiadványok, jelen kiadvány melléklete.

Választásukról nyilatkozatot kell tenni és azt később nem változtathatják meg.

Minden más társas vállalkozó eva-alanynak a számviteli törvény szabályai szerinti kettős könyvvitelt kell vezetniük.

Alapvető előírás, hogy a nyilvántartásokat bizonylatok alapján, folyamatosan, időrendben kell vezetni, a javítások, módosítások nyomon követhető formában történhetnek, s a bizonylatokat az adó megállapításához való jog elévüléséig meg kell őrizni.

Bevallást évenként egyszer kell készíteni a '43-as bevalláson a számviteli törvény hatálya alá nem tartozó adózónak tárgyévét követő év február 25-ig, a számviteli törvény hatálya alá tartozó adózónak pedig május 30-ig. Év közbeni megszűnés esetében pedig a megszűnést követő 30. napig kell a bevallást elkészíteni a számviteli törvény hatálya alá nem tartozó vállalkozásnak és a megszűnést követő 5. hónap utolsó napjáig a számviteli törvény hatálya alá tartozó vállalkozásnak.

Az év első három negyedében a negyedévet követő hó 12-ig kell az adóelőleget megfizetni. Fontos, hogy december 20-ig feltöltési kötelezettsége is van az eva-alanyoknak.

IV./7. Az áttérés szabályai az evában

Abban az esetben, ha a kata-alany vagy a kiva-alany bejelentkezik az eva hatálya alá, akkor a kata-, ill. a kiva-adóalanyisága az eva-alanyiság létrejöttével szűnik meg. A nem kata- vagy kiva-alanyok áttérésére speciális szabályok vonatkoznak.

Az egyéni vállalkozókra vonatkozó speciális szabályok:

- Az áttéréskor az adóalanyiságot megelőző év bevételének kell tekinteni, amelyek teljesítési időpontja megelőzi az eva-alanyiság első adóévet.
- A készletek értékét adóalapot nem érintő bevételként kell az eva-alanyiság időtartama alatt nyilvántartani.
- Az eva szerint adózó egyéni vállalkozó egyidejűleg folytathat mezőgazdasági őstermelői vagy kistermelői tevékenységet is.
- Az egyéni vállalkozónak nem kell személyi jövedelemadó bevallást tennie, ha nincs más bevallandó jövedelme.

Kkt.-kre, bt.-kre és egyéni cégekre vonatkozó fontosabb áttérési szabályok:

- Ha a közkereseti társaság, a betéti társaság vagy az egyéni cég a törvényben foglalt lehetőségével élve bevételi nyilvántartás vezetését választja, ehhez kapcsolódóan az evára való áttéréskor meg kell állapítani az osztalékadót kiváltó adót. Ennek mértéke 15% és az üzleti évre, valamint az azt követő két évre elosztva három részletben kell megfizetni.
- A társasági adó szempontjából költségként, ráfordításként elszámoltnak kell tekinteni a következőket:
 - az eva-alanyiság megszűnésével a tagoknál adózott vagyonként a vállalkozásba befektetett összegnek kell tekinteni az eva-alanyiság alatt keletkezett adózott eredményt és eredménytartalékot,
 - az eva-alanyiság megszűnésekor a jogutód nélküli megszűnésre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni a társasági adónál,
 - az adóalanyiságot megelőző elhatárolt veszteségből minden eva-alanyként töltött adóévben évente 20-20%-ot elszámoltnak kell tekinteni.

Az eva-alanyiság alatt szerzett immateriális javak és tárgyi eszközök értékcsökkenését a társasági adóra történő áttérés után a bekerülési értékre számítva kell elkezdeni.

V. Összehasonlító táblázatok

V./1. A KKV-szektorban jellemző vállalkezési formák előnyei és hátrányai

Vállalkozási formák	ELŐNYÖK	HÁTRÁNYOK
Egyéni vállalkozás	<ul style="list-style-type: none"> » Alapítás és megszüntetés egyszerű, nincs költsége » Nem alanya a számviteli törvénynek » Nincs beszámoló készítés 	<ul style="list-style-type: none"> » Korlátlan felelősség » Nehézkesebb hitelszerzés » Nem lehet bt. beltaga » Nyereséget mindig ki kell venni
Egyéni cég	<ul style="list-style-type: none"> » Átalakulás lehetősége társasággá » Korlátozott vagy korlátlan felelősség választása alapításkor » Nincs tőkekövetelmény 	<ul style="list-style-type: none"> » Csak egyéni vállalkozói nyilvántartásban szereplő személy alapíthatja » Kettős könyvelés » Csak 1 tag lehet
Betéti társaság	<ul style="list-style-type: none"> » Egyszerű alapítás » Nincs minimum tőkekövetelmény » Kedvező adózási formák (kata, eva) 	<ul style="list-style-type: none"> » Minimum 2 taggal alapítható (1 beltag, 1 kültag) » Beltag korlátlan felelősséggel bír » Kettős könyvvitel » Alacsonyabb presztízsű, mint egy kft.

Vállalkozási formák	ELŐNYÖK	HÁTRÁNYOK
Közkereseti társaság	<ul style="list-style-type: none"> » Bármely tag lehet » üzletvezető » Természetes és jogi személy is lehet tagja » A társaság tagja lehet másik gazdasági társaságnak 	<ul style="list-style-type: none"> » Minimum 2 taggal alapítható » Kettős könyvvitel » Tagok felelőssége korlátlan » Ügyvédi közreműködés kell az alapításhoz
Korlátolt felelősségű társaság	<ul style="list-style-type: none"> » Korlátozott felelősség » Vezetői munkamegosztás » Tőke és hitelforrásokhoz jutás kedvezőbb » Adózási előnyök » Nyereséget nem kötelező kivenni 	<ul style="list-style-type: none"> » Minimum tőkekövetelmény 3 millió forint » Nyereséget tulajdoni hányad alapján lehet kivenni » Személyi konfliktusok lehetősége a tulajdonosok között » Nehezebb megszüntetés

V./2. Összefoglaló táblázat kata, kiva, eva

Megnevezés	kata	kiva	eva
Az adó alanya lehet	<ul style="list-style-type: none"> • egyéni vállalkozó • egyéni cég • kizárólag magánszemély taggal rendelkező bt. • kizárólag magánszemély taggal rendelkező kkt. • ügyvédi iroda 	<ul style="list-style-type: none"> • egyéni cég • kkt. • bt. • zrt. • szövetkezet • lakásszövetkezet • erdőbirtokossági társulat • végrehajtó iroda • ügyvédi iroda, közjegyzői iroda • szabadalmi ügyvivő iroda 	<ul style="list-style-type: none"> • egyéni vállalkozó • egyéni cég • kkt. • bt. • szövetkezet • lakásszövetkezet • erdőbirtokossági társulat • végrehajtó iroda • ügyvédi iroda, közjegyzői iroda • szabadalmi ügyvivő iroda
Az adó mértéke	<ul style="list-style-type: none"> • főállású kisadózó esetén: 50.000 Ft/hó • másodállású kisadózó esetén 25.000 Ft/hó • emelt összegű adó esetén 75.000 Ft/hó 	<ul style="list-style-type: none"> • az adó alapjának 13%-a 	<ul style="list-style-type: none"> • az adó alapjának 37%-a
Bevételei határ	<ul style="list-style-type: none"> • 12 millió Ft • 12 millió Ft felett 40%-os büntető adó terheli 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 milliárd Ft felett az adóalanyiság megszűnik. 2019. január 1-től 3 milliárd Ft felett 	<ul style="list-style-type: none"> • 30 millió Ft • amennyiben a bevétel meghaladja a 30 millió Ft-ot, az értékhatárt meghaladó rész 50%-a

Megnevezés	kata	kiva	eva
Nyilvántartási kötelezettség	<ul style="list-style-type: none"> • bevételi nyilvántartás • számlán fel kell tüntetni: „KISADÓZÓ” 	<ul style="list-style-type: none"> • kiva adóalany a számviteli tv. hatálya alá tartozik, kettős könyvvitelt vezet 	<ul style="list-style-type: none"> • kettős könyvvitel • bevételi nyilvántartás
Az adóval teljesített közterhek	<ul style="list-style-type: none"> • vállalkozói szja és vállalkozói osztalékalap utáni adó vagy átalányadó • társasági adó • személyi jövedelemadó és járulékok • egészségügyi hozzájárulás • szocho, szakképzési hozzájárulás • áfa 	<ul style="list-style-type: none"> • társasági adó • szocho • szakképzési hozzájárulás 	<ul style="list-style-type: none"> • egyéni vállalkozó: <ul style="list-style-type: none"> ~ vállalkozói szja ~ vállalkozói osztalékalap utáni adó v. átalányadó ~ magánszemély szja, áfa • társas vállalkozó, egyéni cég: <ul style="list-style-type: none"> ~ társasági adó ~ tagok osztalék utáni szja ~ vállalkozásból kivonat jövedelem utáni személyi jövedelemadó, áfa
Adóelőleg és adó megfizetése	<ul style="list-style-type: none"> • tételes adó megfizetése a tárgyhónapot követő hó 12-ig 	<ul style="list-style-type: none"> • adóelőleg megállapítás, fizetés negyedévente, a tárgynegyedévet követő hó 20-ig 	<ul style="list-style-type: none"> • negyedévente a negyedévet követő hó 12-ig adóelőleget fizet

Megnevezés	kata	kiva	eva
Bevallás	<ul style="list-style-type: none"> az adóévet követő év február 25-ig 'KATA nyomtatványon 	<ul style="list-style-type: none"> adóévet követő 180 nap 'KIVA nyomtatványon 	<ul style="list-style-type: none"> Szvt. hatálya alá nem tartozó adózó esetében a tárgyévet követő február 25. „'43”-as bevalláson Szvt. hatálya alá tartozó adózó esetében a tárgyévet követő 180. nap „'43”-es bevalláson
Adóalanyiség újbóli választási lehetősége	<ul style="list-style-type: none"> a megszűnés évében és az azt követő 12 hónapban ismételten nem választható 	<ul style="list-style-type: none"> az adóalanyiség megszűnését követő 24 hónapban ismételten nem választható 	<ul style="list-style-type: none"> adóévet követő 4 évre nem választható (kivéve, ha az egyéni vállalkozásból egyéni cég lesz)

V./3. A társasági adó és az eva összehasonlítása egy számszerű példán keresztül

Sor-szám	Megnevezés	tao	eva
		ezer Ft	
1	áfát is tartalmazó bevétel	30 000	30 000
2	áfa	6 378	6 378
3	Adóalap	23 622	30 000
4	Társasági adó	2126	–
5	Osztalék személyi jövedelemadója	3 224	–
6	Osztalék egészségügyi hozzájárulása	450	–
7	Iparűzési adó	472	300
8	eva	–	11 100
9	Összes adó a társasági adóban (2+4+5+6+7)	12 650	
10	Összes adó az evában (7+8)		11 400

VI. 2019. évi adóváltozások (szochó, eho)

Az Országgyűlés 2018. július 20-án elfogadta a beterjesztett 2019. évre vonatkozó adótörvény módosításait. Ebben a fejezetben röviden összefoglaljuk azokat a változásokat, melyek érintik a kisadózó vállalkozókat.

Az adóváltozások célja az adórendszer hatékonyságának növelése, az adózás egyszerűsítése. A változások eredményeként megszűnik több adónem és változnak a szochokedvezmények.

VI./1. 2019. évi szocho változása és az eho megszűnésének hatása a szochóra

A szochováltozásokat a 2018. évi LII. törvény tartalmazza, mely a 2018. évi 123. számú Magyar Közlönyben jelent meg. Az új szocho törvény a versenyképes adórendszer megteremtése, valamint a gazdasági növekedés további elősegítése érdekében került megalkotásra. A teljesen új törvényre azért volt szükség, mert 2019. január 1-től összevonásra kerül a szocho és az eho. **Az eho önálló adónemként megszűnik.** Emiatt azoknál a jövedelmeknél, ahol eddig 14%-os ehót kellett fizetni, ezután 19,5%-os szochót kell majd leróniuk a vállalkozásoknak és vállalkozóknak.

Így 2019. január 1-től a következő jövedelmek után eho helyett szochót kell majd fizetni, így a továbbiakban szociális hozzájárulási adó kötelezettség alá esnek:

- az összevont adóalapba tartozó jövedelmek, melyeket járulékfizetési kötelezettség nem terhel,
- a béren kívüli juttatások [Szja törvény 71. §],
- a béren kívüli juttatásnak nem minősülő egyes meghatározott juttatások [Szja törvény 70. §],
- a kamatkedvezményből származó jövedelem [Szja törvény 72. §],
- a vállalkozásból kivont jövedelmek (Szja törvény 68. §),
- értékpapír-kölcsönzésből eredő jövedelmek (Szja törvény 65/A §),
- az osztalékból származó jövedelmek (Szja törvény 66. §),
- vállalkozói osztalékalap [Szja törvény 49/C. §],
- az árfolyamnyereségből származó jövedelmek (Szja törvény 67. §),
- az átalányadózó mezőgazdasági kistermelő által e tevékenysége alapján szerzett jövedelmének 75%-a,
- tételes költségelszámolást választó, nemleges nyilatkozatot benyújtó őstermelő bevételeinek 4%-a.

VI./2. A szochováltozások a kivában

A szocho 2019. január 1-jei változása módosítani fogja a kivaalapban személyi jellegű kifizetésként figyelembe vehető tételeket az alábbiak szerint:

A kivaalapnál figyelembe kell venni a járulékalapot képező jövedelmek között a béren kívüli juttatásokat (Szja törvény 71. §) és az egyes meghatározott juttatásokat (Szja törvény 70. §).

A tag esetén az új járulékalap továbbra is a minimálbér 112,5%-a. A tag után a minimálbér 112,5%-át akkor kell személyi jellegű kifizetésnek tekinteni, ha a tag személyesen közreműködik a vállalkozásban.

A foglalkoztatottak utáni kedvezmények:

- a munkaerőpiacra belépő munkavállaló, ha a belépést megelőzően 275 napon belül legfeljebb 92 nap biztosítással rendelkezik. Két évig legfeljebb a minimálbér, a 3. évben pedig a minimálbér 50%-a lehet a kedvezmény,
- ugyancsak a munkaerőpiacra belépő 3 gyermek után szülőként családi pótlékra jogosult nő után 3 évig legfeljebb a minimálbér, a 4. és 5. évben a minimálbér 50%-a,
- szakképzettséget nem igénylő munkakörben és egyes mezőgazdasági munkakörben foglalkoztatottak után legfeljebb a minimálbér 50%-a,
- megváltozott munkaképességű foglalkoztatása tagi jogviszony alapján, legfeljebb a minimálbér kétszerese után,
- a közfoglalkoztatottak utáni kedvezmények,
- kutatók foglalkoztatása, K+F tevékenység utáni kedvezmények,
- részfoglalkoztatás esetén nem lehet arányosítani egyik kedvezményt sem.

A 2018. december 31-én élő kedvezmények a kifutásukig érvényesek maradnak, utána hatályukat veszítik.

Tartalom

Vállalkozási formák és adózási módok	3
I. A kisvállalkozások fogalma és kritériumai (KKV)	3
I./1. Az egyes kisvállalkozási formák.....	4
I./2. Egyéni és társas vállalkozások	4
I./3. Kisvállalkozások adózási lehetőségei Magyarországon.....	6
Kisadók (kata, kiva, eva) a magyar adórendszerben	13
II. A kisadózó vállalkozások tételes adója (kata).....	13
II./1. A kisadó előnye, hátrányai (kinek ajánlott ez az adózási forma)	14
1. A kata előnyei:	14
2. A kata hátrányai:	15
II./2. A kata által kiváltott adók és közterhek.....	15
II./3. A kata adózási forma választásának kritériumai	18
II./4. A kata belépés és kilépés feltételei.....	21
II./5. A kata alapja és mértéke	23
II./6. A katás bevallási kötelezettségei	25
II./7. IÁttérési szabályok a katában	27
1. Katára áttérés egyéni vállalkozóknál	27
2. Katára áttérés a tao alól	28
III. Kisvállalati adó (kiva)	29
III./1. A kiva előnyei és hátrányai.....	30
III./2. A kiva által kiváltott adónemek.....	32
1. Az iparűzési adóalap egyszerűsített megállapítása	33
III./3. Az adónem választásának kritériumai.....	33
III./4. Az adó hatálya alá történő bejelentkezés, és kijelentkezés szabályai	35
III./5. A kiva alapja, mértéke	37
III./6. A kiva bevallása és megfizetése	39

III./7. Az áttérés szabályai a kivában	39
1. Áttérés a társasági adóról a kivára	39
2. Áttérés a kiváról a társasági adóra	39
IV. Egyszerűsített vállalkozói adó (eva)	40
IV./1. Az eva előnyei és hátrányai más adózási formákkal szemben	41
1. Előnyök:	41
2. Hátrányok:	41
3. Kiknek érdemes az evát választani:	41
IV./2. Az eva által kiváltott adók	42
1. Iparűzési adó az evában	43
2. Szakképzési hozzájárulás az evában	44
3. Szochó és járulékok az evában	44
4. Cégaadó	44
IV./3. Az adóalanyiség választásának kritériumai	45
IV./4. A belépés, kilépés szabályai az evában	46
IV./5. Az eva alapja, mértéke	47
IV./6. Az eva bevallása és megfizetése	47
IV./7. Az áttérés szabályai az evában	48
V. Összehasonlító táblázatok	50
V./1. A KKV-szektorban jellemző vállalkozási formák előnyei és hátrányai	50
V./2. Összefoglaló táblázat kata, kiva, eva	52
V./3. A társasági adó és az eva összehasonlítása egy számszerű példán keresztül	55
VI. 2019. évi adóváltozások (szochó, eho)	55
VI./1. 2019. évi szochó változása és az eho megszűnésének hatása a szochóra	56
VI./2. A szochóváltozások a kivában	57

